

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. весник на РМ“ бр.58/00 и 44/02) и член 30 од Законот за основно образование (Службен весник на РСМ, бр.161 од 2019 година и број 229 од 2020 година), министерот за образование и наука донесе наставна програма по предметот **Јазик и култура на Турците** за VII одделение на деветгодишното основно образование.

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĐI
EĞİTİMİ GELİŞTİRME BÜROSU

Seçmeli Eğitim Programı

TÜRK DİLİ VE KÜLTÜRÜ

Dokuz yıllık ilköğretim 7. sınıf

Üsküp, 2024

Öğretim Programının Adı	Türk Dili ve Kültürü
Öğretim Programının Türü	İlköğretim Eğitimi için Seçmeli Ders Olarak Türk Dili ve Kültürü Öğretim Programı
Sınıf	VII. sınıf
Haftalık/Yıllık Ders Saatleri Sayısı için Öğretim Programının Gerçekleştirilmesi	Haftalık Ders Saati Sayısı: 2; Yıllık Ders Saati Sayısı: 72
Türk Dili ve Kültürü Dersi Amaçları	<p>Türk Dili ve Kültürü Öğretim Programı'nın amacı, Türkçeyi doğru ve etkili kullanan ve Türk kültürünü doğru tanıyan; Evrensel değerler bağlamından diğer dillere, ağız özelliklerine saygı duyan ve genel olarak dil bilinci, sevgisi ve kullanım duyarlılığı olan öğrenciler yetiştirmektir. Günlük yaşamlarını sorunsuz ve başarılı bir şekilde sürdürebilmeleri için kültürler arası iletişim becerileri önemlidir. Bu bağlamda Türk Dili ve Kültürü dersinde öğrencilerin kendi kültürlerini öğrenmeleri, içinde yaşadıkları toplumun kültürü ve farklı milletlerden arkadaşlarının kültürleriyle kendi kültürlerini karşılaştırmaları, benzerlik ve farklılıkları tanıyıp anlamlandırmaları hedeflenmektedir. Türk Dili ve Kültürü Dersi Öğretim Programı çerçevesinde uygulanacak dersler ile öğrencilere Türk kültürü ve medeniyetinin (sanat, edebiyat, tarih, coğrafya vb.) tanıtılması böylece kültürel öğrenme yoluyla kültürlerarası etkileşimin sağlanması amaçlanmaktadır. Program, bu yönüyle Öğrencilere kültürlerarası boyutta hedef kültür ile kaynak kültür arasında ilişki kurma yeterliği kazandırmayı ve öğrencilerin kültürlerini muhafaza ederken bir diğer kültürün özellikleriyle tanışmasına aracılık etmeyi hedeflemektedir. Türk Dil ve Kültürü dersinin amaçları, öğrencilerin Türk dilinde belirlenen içerikleri öğrenmelerini, seçilmiş Türk edebiyat eserleri ve Türk halk kültürü unsurlarıyla tanışmalarını sağlamaktır. Bu ders, öğrencilere dil ve edebiyatı genel olarak öğrenme konusunda ilgi geliştirmelerine olanak tanıyacak ve ardından özellikle Türk dilini, edebiyatını ve kültürünü öğrenmeye yönelik özel bir ilgi geliştirecektir. Öğrencilerin Türk dilinde dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştirmeleri; edebi eserleri deneyimleme, yorumlama ve değerlendirme; tiyatro, film ve diğer sanatsal çalışmaları tanımlama ve açıklama; çevre gözlemi ve tanımlama; Türk tarihi ve kültürü hakkında bilgi edinmeleri gerekmektedir. Bu ders içeriğini öğrenen öğrenciler, Türk standart dil sistemi ve Türk dil normlarını uygulama konusunda bilgi sahibi olacaklar; Türk dilini ve kültürünü öğrenme ve koruma gerekliliği ve önemini anlayacaklardır. Ayrıca, öğrenciler arasında karşılıklı arkadaşlık ve Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'ndeki tüm uluslara mensup kişilerle yakınlaşma teşvik edilmeli ve geliştirilmelidir. Bu dersin gerçekleştirilmesi sürecinde öğrenciler, bağımsız öğrenme, öz eğitim, iletişim, yaratıcı ve sanatsal üretim becerileri geliştirecek; sözlü ve yazılı dil kullanımı, Türk kültürünün geliştirilmesi ve modern toplum içinde işlev görebilme becerilerini kazanması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.</p>

VII. Sınıf için Öğretim Programından Beklenen Sonuçlar	VII. Sınıf Seçmeli Ders olan Türk Dili ve Kültürü Dersinin Öğretiminden Beklenen Sonuçlar: <ul style="list-style-type: none">- Önceki sınıflarda işlenmiş içeriklerin yenilenmesi ve pekiştirilmesi yapılır;- Türk standart dil sistemi alanındaki tematik birimlerin işlenmesi sırasında dil öğelerini (kelimeler ve ifadeler) öğrenir;- İletişim becerilerinin geliştirilmesine (doğru telaffuz ve tonlama) dikkat eder;- Nesnelere ve varlıkları adlandırır, eylemleri ifade eder, nesnelere ve varlıkların özelliklerini sayar;- Uygun fiil zamanlarını ayrıca doğrudan ve dolaylı konuşmayı kullanarak yeniden anlatır;- Programda yer alan temel dilbilimsel ve yazım kurallarını (öğretim programında kapsananlar) sözlü ve yazılı Türk diline göre uygular;- Edebi metnin içeriğini (karakter, olay, yer ve zaman) analiz eder;- Türk edebiyatından seçilmiş metinleri okur, sözlü ve/veya yazılı olarak özetler;- Şiir ve düz yazı, ayrıca seçilmiş metinleri sözlü ve/veya yazılı olarak özetler ve açıklar;- Değerlerin, toplumun millî ve manevi kaynaklarından yararlanarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz miras olduğunu bilir;- Türk halkının kültürünü tanıy ve diğer kültürlerle karşı saygı duyar;- Türk tarihini ve Türk kültürünü oluşturan temel öğe ve süreçleri kavrayarak tarihî ve kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesinde sorumluluk almaları istenir;- Millî kimliğin oluşumunu, bu kimliği oluşturan unsurları ve millî kimliğin korunmasının gerekliliğini kavrar;- Geçmiş ve bugün arasında bağlantı kurarak millî birlik ve beraberliğin önemini kavrar;- Türk milletinin dünya kültür ve uygarlığının gelişmesindeki yerini ve insanlığa katkılarını kavramaları beklenir.
Öğretim programının bileşenleri	Türk Dili ve Kültürü seçmeli dersinin öğretim programı üç ana bileşene (alan) ayrılmıştır: Dinleme ve Konuşma, Okuma ve Yazma (Dil ve Edebiyat) ve Türk Kültürü.
Materyal – teknik ve mekansal koşullar	Program, mekansal koşullar açısından, Eğitim ve Bilim Bakanı tarafından belirlenen Dokuz Yıllık Temel Eğitim için Alan, Donanım ve Öğretim Araçları Standartları'na dayanmaktadır.
Öğretim elemanı normu (normatifi)	Türk Dil ve Kültürü dersi programının uygulanması, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti İlköğretim Yasası'na göre, aşağıdaki öğretmenler tarafından gerçekleştirilmesi öngörülmektedir: Öğretim Programını, aşağıdaki meslek gruplarını tamamlamış olan kişiler tarafından uygulanır: Türk Dili ve Edebiyatı, Filoloji Fakültesi, Öğretmenlik Bölümü Mezunu (Türkçe Bölümü), VII/1 veya 240 AKTS

Tematik birim: DİNLEME VE KONUŞMA

Sıra numarası	Öğrenme Kazanımları Öğrenci, şunları yapabilecek:	Konu ve Terimler/Kavramlar	Aktiviteler ve Yöntemler	Değerlendirme Standartları Öğrenci, şunları yapabilir:
	Serbest ve açık iletişim kurabilme için beceri kazanabilme.	İletişim Dinleme Konuşma Kavramlar: Serbest iletişim Açık iletişim	Aktiviteler: Konuşma etkinlikleri: “ben..., ben yapabilirim, ben bilirim...” (kendi hakkında pozitif düşünce geliştirme). “Sen özelsin” ... (kendi ve diğerlerine karşı olumlu tutum geliştirme). Yazar koltuğu (koltuğa oturan öğrenci sorular sorar, olay/fıkra anlatmaya çalışma). Hatırlatma kartları hakkında anlaşma yapma (kurallara karşı gelindiğinde hatırlatmaya yönelik kart hazırlama) Her gün yaşanan olaylar hakkında konuşma yürütme veya telefon konuşmasını canlandırma etkinlikleri düzenlenir. Hafta sonu yaşanan olaylar hakkında konuşma yürüterek, Olduğumda... (cümleyi tamamlama etkinliğini yapma); Sınıfı düzenleme hakkında konuşma yürütür.	- Duygu, düşünce, ihtiyaçlarını, isteklerini konuşarak serbest bir şekilde ifade etmeye çalışır. - İfadeli ve güzel konuşma kurallarını uygulayarak konuşmalara katılım sağlar. - Bağımsız olarak tek başına sorular sorar. - Yöneltilen sorulara sözlü olarak cevap verir. - Yöneltilen sorulara yazılı olarak cevap vermeye çalışır. - Duyguların, iletişimdeki rolünün büyük olduğunu bilir ve konuşmalara yansıdığını kavrar.
	Etkin dinlemeyi geliştirme için için beceri kazanabilme.	Dinleme Kavramlar: Etkin dinleme Katılımlı dinleme Sorgulayarak dinleme Grup konuşmalarını ve tartışmalarını dinleme	Dinlediği konulara göre cevap verme etkinlikleri yapılır. Oyun: Dinlediğimize göre hareket ediyoruz; Oyun: Telefon konuşması Oyun: Söylediğim kelimeyi tekrarla ve yeni kelime ekle (grup içerisinde cümle oluşturma etkinliği) Öğretmenin başlatmış olduğu cümleyi tamamlama etkinliği yapılır: Bugün neler hissediyorum... Pantomim (mim sanatı)-Dudağımı Oku Oyun: Duyduğumu ve anladığımı çiziyorum	- Konuşanı dikkatli bir şekilde dinler. - Konuşanın söylediklerini anlar. - Sözlü ve sözsüz iletişimi doğru şekilde kullanır. - Konuşanın ifade ettiği farklı duyguları tanır. - Dinlediği konuların farklı duygular geliştirdiğini bilir.

			Dinlediği konu esnasında farklı duyguları tanımlama/canlandırma etkinliği yapılır. Görünen yaşanan bir olayın hakkında düzeye uygun sorular sorulur, sorulara cevap verilir ve alıştırmalar yaparak oyun oynanır.	
Dinleme kurallarını uygulayabilme; Konuşma kurallarını uygulayabilme.	Dikkatini dinlediğine yoğunlaştırma. Görgü kurallarına uygun dinleme. Kavramlar: <ul style="list-style-type: none"> • Vurgu • Tonlama • Telaffuz • Özet • Özetleme • Paylaşma • Betimleme • Rol • İkna etme 	Aktiviteler: İyi bir dinleyici olmak için “Yerini bul” etkinliği yapılır. Dinlerken sürece katılması soru sorması, açıklama yapması istenir. Dinlediği hikâye, masal veya metinden “ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim” sorularına cevap bulmaları etkinliği yapılır. Öğrenciye bir araştırma konusu verilerek konuyla ilgili bilgi toplaması ve sınıfla paylaşması istenir. Televizyondaki sunucuları seyretmeleri ve bir sunucunun konuşmasını canlandırmaları istenir. Mutluluk ve ya üzüntü duyduğu bir olayı anlatma etkinliği yapılır (üzüntü, sevinç ve korku gibi duyguları yansıtması).	-Görgü kurallarına uygun dinler. -Dinlediklerinde vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat eder. -Dinlediklerinde duygusal ve abartılı sözleri ayırt eder. -Kendine güvenerek konuşur. -Konuşmasında söz varlığını kullanır. -Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır. -Dinleyici grubunun ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşur. -Konuşmasında önemseydiği bilgileri vurgular.	
Doğru konuşma artikülasyon/boğumlanma için beceri kazanabilme.	Konuşma Artikülasyon Ses/seda Kavramlar: Doğru konuşma artikülasyon/boğumlanma	Konuşma esnasında vücut duruşunu kontrol etme etkinlikleri Duyduğu ses-sedayı doğru şekilde telaffuz etme Kelime dağılımı – kelimeler ile oyun oynama Verilen kelimedeki ilk harfi değiştirme etkinliği yapma Oyun: Sesimizi kaydediyoruz Ses/harf değiştirme ve yeni kelime elde etme Seslerin farkını gözetme (f, s, t, k, ç, ş, h, p) Erişebilir eğitim-öğretim yazılımlarını kullanma Farklı ve eğlenceli cümleler söyleme Ses kayıt ile şiir/hikaye dinleme aktiviteleri yapılır.	-Konuşma esnasında vücut duruşuna dikkat eder. -Kelimeleri doğru şekilde telaffuz eder. -Sesleri doğru şekilde telaffuz eder. -Bilmece, tekerleme ve atasözünü doğru şekilde söyler.	

Kendini sözlü ifade ederek konuşmaya katılabilme.	Kendini sözlü ifade ederek konuşmaya katılabilme. Kavramlar: Sözlü ifade Konuşma	Aktiviteler: Öğrenciye bir araştırma konusu verilerek konuyla ilgili bilgi toplaması ve sınıfla paylaşması istenir. Televizyondaki sunucuları seyretmeleri ve bir sunucunun konuşmasını canlandırmaları istenir. Mutluluk ve ya üzüntü duyduğu bir olayı anlatma etkinliği yapılır (üzüntü, sevinç ve korku gibi duyguları yansıtması). Sınıfta, okulda, sokak veya topluluk önündeki konuşmalarla, arkadaş, öğretmen, anne baba veya bir yetkiliyle konuşmanın birbirinden farklı olması gerektiği vurgulanır. Konuşmalarında deyim, atasözü, tekerleme, mizahi öğeler kullanması teşvik edilir. Sanatsal ürünler (resim, şiir, heykel) hakkında konuşması istenir. Bilgi edinmek amacıyla soru sorması istenir. 5N 1K sorularıyla soru sorar.	-Kendine güvenerek konuşma yapar, konuşmasında söz varlığını kullanır. -Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır. -Dinleyici grubunun ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşma yapar. -Konuşmasında önemseydiği bilgileri vurgular. -Düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunar. -Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder. -Konuşmalarında “ne, nerede, ne zaman, nasıl, niçin ve kim” (5N 1K) öğelerini vurgular.
---	--	--	--

OKUMA VE YAZMA

DİL BİLGİSİ

Sıra numarası	Öğrenme Kazanımları Öğrenci, şunları yapabilecek:	Konu ve Terimler/Kavramlar	Aktiviteler ve Yöntemler	Değerlendirme Standartları Öğrenci, şunları yapabilir:
	Konuşma ve yazıda cümleyi ayırt edebilme, cümledeki kelimeleri anlamına göre dizebilme ve cümle kurabilme.	Cümlede söz dizimini kavrama Kavramlar: Cümle kurabilme Cümleyi ayırt edebilme	Aktiviteler: Cümle tamamlama etkinliği yapılır. Karışık olarak verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları istenir.	-Kelimeleri hecelere ayırır, bazı kelimeler yalnızca bir hece içerir ve tek heceli kelimelerin örneklerini verir. -Türkçedeki seslerin özelliklerini açıklar, tek heceli, iki heceli ve üç heceli kelimeleri tanıır ve gösterir. -Hece ve kelimelerin çeşitli fonetik kalıplarını yorumlar.

	Türkçenin dil ailesini öğrenebilme.	Türk dil ailesi Kavramlar: Türkçenin tarihi Türkçenin dil ailesi Türkçenin konuşulduğu yerler	Aktiviteler: Türkçenin dünya dili olduğunu örnekler ile ifade etme etkinlikleri düzenlenir.	-Türkçenin dil ailesini, Türk dili tarihine göre analiz eder. -Türkçenin, küresel ölçekte konuşulma alanlarını bilir.
	Türk edebi dilinin kullanımını sağlayabilme.	Türk edebi dili Kavramlar: Edebi dil Standart dil Yöre dili/şive/ağız	Aktiviteler: Yöre dili/şive/ağız ve edebi dil arasındaki farkı kavrama için örnekler dinleme aktiviteleri yapılır. Halk masalları dinleme/izleme. “Dilimizi düzeltelim” (konuşma esnasında yanlış kelimeleri anlama). “Konuşuyoruz, kayda alıyoruz, birbirimizi dinliyoruz” Oyun: Edebi konuşma için madalya kazanma “Ninnemin ve dedemin konuşması” etkinlikleri yapılır. Yöre dili kullanan kişiler ile röportaj/görüşme yapma aktivitesi yapılır.	-Konuşmada yöre dili lehçe, şive/ ağız arasındaki farkı ayırt etmeye başlar. -Türk edebi dilini ayırt etmeye başlar. -Konuşma ve kendini sözlü ifade etmede Türk edebi dilini kullanmaya başlar.
	Kelime dağarcığını geliştirebilme.	Kelime dağarcığı Kavramlar: Kelime	Aktiviteler: Etkinliklerinde karşılaştığı bilinmeyen kelimeleri açıklanır. Haftalık sınıf sözlüğü hazırlanır. “Açıklama için kelime var” (buldum, söyledim, açıklama istedim) etkinliği yapılır. konu hakkında konuşma, öğretmenin özellikle yeni bilinmeyen kelimeler kullanarak, öğrencilerden açıklama istenir. Yeni kelime (karışık harflerden kelime oluşturma ve daha sonra anlamını açıklama) oyunu oynanır.	-Varlıkların, kavramların, olayların, duyguların, kişilerin isimlerini (adlarını) ifade eden yeni kelimeleri öğrenmeye çalışır. -Yeni kelimelerin anlamlarını kavrar. -Varlıkların, kavramların, olayların, duyguların, kişilerin isimlerini (adlarını) ifade eden yeni kelimeleri kullanır.
	Cümle bilgisini öğrenebilme; Olumlu ve olumsuz cümleler olduğunu kavrayabilme;	Cümle Söz dizimi Özne Yüklem Nesne	Aktiviteler: Söz dizilerini, cümleleri inceleyerek neyi anlattığı bildirdiğini söylemeleri istenebilir. “Ahmet okula gitti.”	-Cümle bilgisi nedir bilir. -Cümle nedir açıklar. -Söz dizimine göre cümle oluşturur.

<p>Özne, yüklem, nesne ve tümleş, basit cümle, birleşik cümleyi tanımlayabilme.</p>	<p>Tümleş</p> <p>Kavramlar: Basit cümle Bileşik cümle Olumlu cümle Olumsuz cümle</p>	<p>Kelime gruplarını tamamlayarak cümle oluşturmaları istenebilir. Öğretmen, örnek olarak birkaç cümle kullanarak özne ve yüklem ne olduğunu açıklar. Öğrenciler çiftler halinde cümleler içeren bir çalışma sayfası alırlar (Örneğin: "Osman okula gidiyor."; "Ben ders kitabımı okudum"). Öğrenciler özneyi bulup daire içine alırlar, ardından her cümledeki yüklemi bulup altını çizerek. Ardından yazdıklarını yüksek sesle okurlar. Verilen cevapların doğruluğu bu şekilde kontrol edilir. Son olarak cümlede öznenin rolü ve yüklem ne olduğu tartışılır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Olumlu ve olumsuz cümle arasındaki farkı kavrar. -Cümlelerin temel öğelerini tanıyabilir (özne ve yüklem-özne yüklem uyumu). -Cümlede özne ve yüklemi bulur ve adlandırır. -Cümlelerin yardımcı öğeleri ile cümle oluşturur (nesne ve tümleş). -Yapılarına göre cümleleri bilir (basit ve birleşik cümleler).
<p>Bildirme cümlesi, soru cümlesi, ünlem cümlesi arasındaki farkı tanıyabilme ve yazım ve noktalama işaretlerini doğru kullanabilme.</p>	<p>Bildirme cümlesi Soru cümlesi Ünlem cümlesi</p> <p>Kavramlar: Yazım işaretleri Noktalama işaretleri</p>	<p>Aktiviteler: Oyun: Bildiriyorum, anlatıyorum, soru soruyorum (cümle yazma ve söyleme) Bildirme, soru ve ünlem bildiren cümleleri tahmin etme ve tekrarlanan cümleleri söyleme Bildirme cümlesini, soru cümlesini ve ünlem cümlesini tanıma etkinlikleri yapılır. Metinleri okuyarak noktalama işaretleri neden ve nerede kullanıldığını bakma etkinliği uygulanır. Karma verilen cümleyi, doğru şekilde kullanır. Doğru ve yanlış telaffuz edilen cümleleri anlama etkinliği yapılır. Nokta, ünlem işareti veya soru işaretinin kullanımı için doğru yazma etkinlikleri yapılır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Bildirme, soru ve ünlem cümlesi arasındaki farkı bilir (sözlü ve yazılı ifade). -Yazılı anlatım esnasında anlamlı, soru ve ünlem cümlesinde noktalama işaretlerine dikkat ederek doğru bir şekilde uygular. -Kullanacağı cümle içindeki kelimelerin sıralamasını doğru/düzenli şekilde yapar ve ifade eder. -Kendini yazılı ifade etmeden önce kullanacağı cümle içindeki kelimelerin sıralamasını doğru/düzenli şekilde yapar ve ifade eder.
<p>Varlık adlarını ayırt edebilme; Varlıklara verilmesine göre adları özel ve ortak adlar olarak ayırabilme ve kavrayabilme; Özel ve cins isimleri (ad)</p>	<p>Adlar</p> <p>Kavramlar: Özel adlar Ortak (cins) adlar Tekil-çoğul Topluluk adları</p>	<p>Aktiviteler İsim/ad verme (karakterlere ad bulma oyunu). Özel ve ortak adlar yarışması yapılır. Verilen harfe göre ad /isim bulma aktivitesi düzenlenir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Varlık adlarını ayırt eder. -Adları özel ve ortak adlar olarak ayırır. -Cümle içinde adların kullanımını kavrar.

	<p>birbirinden ayırt etme ve kullanma için beceri kazanabilme; Varlıkların sayılarına göre adları ayırt edebilme, Tekil-çoğul oluşumunu kavrayabilme ve yerine göre doğru kullanabilme. Topluluk adlarını tanıyabilme.</p>		<p>Hızlı isimler/adlar söyleme (kişi, nesne, bitki, hayvan adlarını sayma ve söyleme). Oyun: Verilen kısa metinde özel ve ortak isimleri belirleme ve “Yanlış kelimeyi bul” (isim/ad ifade etmeyen kelimeyi belirleme) oyunları oynanır. Öğretmen topluluk adların ve ortak adların ne olduğunu açıklar. Öğrencilere ikili gruplara ayrılmış topluluk adlardan (örneğin ordu, sınıf, seyirci, nüfus, ordu, buket) ve ortak adlardan (örneğin tuz, şeker, un, demir, plastik, cam, kum) karışık sırayla bir liste verilir. Görevleri birbirlerini ayrı ayrı işaretlenir. Daha sonra topluluk adlar ve ortak adlar okunur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Hangi kelimelerin “İsim” (ad) olduğunu fark eder ve yazıda kullanır. -Özel isim ve ortak isimler arasındaki farkı bilir ve kullanır. -Özel ve ortak isimleri kullanarak örnek verir. -Verilmiş metnin içinde özel ve ortak isimleri bulur ve onları ayırt eder. -Varlıkların sayılarına göre adları ayırt eder. -Tekil-çoğul oluşumunu kavrar ve doğru kullanır. -Topluluk adlarını tanıyabilir.
	<p>Basit, türemiş ve bileşik adları ayırt edebilme.</p>	<p>Basit adlar Türemiş adlar Birleşik adlar Kavramlar: Adları ayırt edebilme</p>	<p>Aktiviteler Basit, türemiş ve birleşik adları ayırt edebilme etkinliği yapılır. Örnek: Av – avcı – hanımeli En yaygın kökler ve işlek eklerle kelimelerin türetilmesi etkinliği yapılır. Öğretmen basit adların ve türemiş adların ne olduğunu açıklar. Öğrencilere ikili gruplara ayrılmış basit adlardan (örneğin kitap, tüz, göz, kömür, kulak, gece, gelin) ve türemiş adlardan (örneğin: kitaplık, şekerlik, tuzluk, kömürlük, kulaklık, gecelik, gelinlik, gözlük) karışık sırayla bir liste verilir. Görevleri birbirlerini ayrı ayrı işaretlenir. Daha sonra basit ve türemiş adlar okunur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Basit, türemiş ve bileşik adları ayırt eder. -Yapılarına göre adları tanıyabilir (basit, birleşik ve türemiş adlar). -İki veya daha çok sözcük birleşerek yeni bir ad oluşumundan örnekler verir. -Adların cümledeki görevlerine göre girdiği biçimleri anlar ve örnekler verir.

	Ad tamlamalarını kavrayabilme, aldıkları ekleme anlamına göre çeşitlere ayırabilme.	Ad tamlamaları Kavramlar: - Tamlayan/Tamlanan - Belirtili/Belirtisiz ad tamlaması - Eksiz (takısız) ad tamlaması	Aktiviteler Ad tamlamalarında tamlamaları bulunuz, türlerini belirtiniz alıştırmaları yapılır.	-Ad tamlamalarını tanı ve kullanır (belirtili, belirtisiz, takısız ve zincirleme ad tamlamaları);
	Varlıkların özelliklerini belirten sözcükleri ayırt etmede ön adların, adlardan önce yazıldığını kavrayabilme (sıfat); Küçültme ve pekiştirme sıfatları aldıkları eklere göre ayırabilme.	Ön adlar (sıfatlar) Niteleme sıfatları Belirtme sıfatları Kavramlar: - Gösterme ön adları - Sayı ön adları - Belgisiz ön adlar - Soru ön adları - Küçültme ve pekiştirme ön adları	Aktiviteler Niteleme ve belirtme ön adlarını ayırt edebilme alıştırmaları ve cümlede ön adları doğru kullanma etkinliği yapılır.	-Varlıkların özelliklerini (nitelik ve sayı) belirten sözcükleri ayırt eder. -Ön adlarını (sıfatların) adlardan önce yazıldığını kavrar ve cümlede kullanır. -Anlamına göre sıfatlar: niteleme sıfatlar ve belirtme sıfatları anlar; -Yapılarına göre sıfatlar: basit, türemiş ve birleşik sıfatları anlar; -Bir metindeki anlamına göre ya da yapılarına göre sıfatları tanımlar; -Sözlü ve yazılı anlatımda, anlamına göre ve yapılarına göre sıfatları doğru kullanır.
	Kişi, işaret, belgisiz ve soru adıklarını (zamirlerini) ayırt edebilme; Konuşma ve yazıda doğru kullanabilme.	Adıllar (zamidirle) Kavamlar: - Kişi - Kişi adılları - Belgisiz adılları - Soru adılları	Aktiviteler Cümlede boş olan yerlere gereken adılları yazma alıştırmaları yapılır.	-Adılların, adların yerini tutan sözcükler olduğunu bilir. -Cümle içinde kullanmaya çalışır. -Yazılı metinde kişi, işaret, belgisiz ve soru zamirlerinin biçimlerini tanıy. -İşaret zamirlerini sözlü ve yazılı anlatımda doğru kullanır.

				<p>-Yazılı metindeki soru zamirlerini tanır.</p> <p>-Sözlü ve yazılı anlatımda soru zamirlerini doğru kullanır.</p>
	<p>Eylemlerde üç temel zamanı (geçmiş, şimdiki ve gelecek) ve eylemlerde kişi anlamını kavrayabilme.</p>	<p>Eylemlerde üç temel zaman</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Geçmiş zaman</p> <p>Şimdiki zaman</p> <p>Gelecek zaman</p> <p>Eylemlerde kişi anlamı</p>	<p>Aktiviteler</p> <p>Temel zamanları eylemlerde kullanabilme etkinliği yapılır.</p> <p>Cümlelerde geçen zamanları belirleme etkinliği ve eylemlerde kişi anlamını belirleme etkinliği yapılır.</p>	<p>-Eylem olan kelimeleri bilir.</p> <p>-Cümlede iş ve hareketlerin üç zamandan birinden yapıldığını bilir ve kullanır.</p> <p>-Eylemlerde kişi ve zamanı tanımlar.</p> <p>-Eylem biçimlerini kişi ve zaman olarak doğru kullanır.</p> <p>-Eylemlerde şimdiki, geçmiş, gelecek ve geniş zamanları tanımlar.</p> <p>-Sözlü ve yazılı anlatımda şimdiki zaman, gelecek zaman, geçmiş zaman ve geniş zaman için eylem formlarını doğru kullanır.</p>
	<p>Belirteç (zarf), ilgeç (edat), bağlaç ve ünlem olan kelime ve kelime gruplarını tanıyabilme, cümlede ayırt edebilme ve adlandırabilme.</p>	<p>Kelime ve kelime grupları</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Belirteç (zarf)</p> <p>İlgeç (edat)</p> <p>Bağlaç</p> <p>Ünlem</p>	<p>Belirteç, ilgeç, bağlaç ve ünlem olan kelimeler ile uygulama alıştırmaları yapılır.</p>	<p>-Yazılı metindeki durum, zaman, yer-yön ve miktar zarflarını uygun sorular sorarak (Ne zaman?, Nerede?, Nasıl? ve Ne kadar?) belirler.</p> <p>-Farklı zarfları cümle içinde doğru kullanır.</p> <p>-Cümlelerde bağlaçları tanır ve cümle kurarken bağlaç kullanır.</p>
	<p>Temel yazım kurallarını doğru şekilde kullanabilme için beceri kazanabilme.</p>	<p>Yazma</p> <p>Kavramlar:</p> <p>Dik/eğik harf</p> <p>Büyük/küçük harf</p>	<p>Aktiviteler:</p> <p>Büyük harfi işaretleme, küçük harf ile yazılan metinde yanlışlıkları düzeltme etkinliği yapılır.</p>	<p>-Cümle başında büyük harfi doğru şekilde kullanır.</p> <p>-Özel isimlerde büyük harfi doğru şekilde kullanır.</p>

Yazılı ifadeyi doğru kullanabilmek için beceri kazanabilme			<p>Büyük ve küçük harfler ile yazılan bir metinde bulunan yanlışlıkları düzeltme yapılır. Cümlelerin başında ve özel adları yazarken büyük harfle başlama çalışmaları yapar. Satır çizgisine dikkat eder (satırlara aynı hizadan başlar, sayfa kenarlarında uygun boşluklar bırakır).</p> <p>Yazma çalışmalarında, büyük-küçük, bitişik-dik/eğik yazı harflerinin yönleri, boyutları ve yazılışı üzerinde önemle durmaları istenir. Bitişik-dik yazı harfleriyle grafik (tek tek) kelimeler, cümleler yazmaya çalışma yapılır. Satır sonuna sığmayan kelimelerin doğru bölünmesiyle ilgili etkinlikler yapılır. Hece dominosu (hecelerden oluşan dominoları dizme ve kelime elde etme) etkinlikler düzenlenir.</p>	<p>-Anlamalı, soru ve ünlem cümleleri yazmada nokatalama işaretlerini doğru bir şekilde yazar.</p> <p>-Kelimeyi yeni sıraya doğru şekilde taşır/yazar.</p> <p>-Verilen resimleri, nesnelere vb. dik temel harfleri kullanarak kelimeler yazar.</p> <p>-Verilen resimleri, nesnelere eğik harfleri kullanarak kelimeler yazar.</p> <p>-Verilen resimleri, nesnelere eğik harfleri kullanarak kısa cümleler yazar.</p>
İmla kurallarını uygulayabilme.	İmla kuralları	<p>Kavramlar: Büyük harf Kişi, ülke, ulus, yer, bayram adlarının ilk harflerini büyük yazma</p>	<p>Cümleler veya bir kısa metin verilerek yazım yanlışlarını bulmaları ve düzeltmeleri istenebilir.</p> <p>Anlamalı ve kurallı cümleler kurma etkinlikleri düzenlenir.</p> <p>Karışık olarak verilen kelimelerden anlamalı ve kurallı cümleler kurmaları istenebilir.</p> <p>Yazılarında imla kurallarını uygulama etkinlikleri düzenlenir.</p> <p>Yazılarında kelime tekrarlarından kaçınılmalıdır.</p>	<p>-Büyük harflerin kullanıldığı yerleri bilir.</p> <p>-Cümleyle büyük harfle başlar.</p> <p>-Kişi, ülke, ulus, yer, bayram adlarının ilk harflerini büyük yazar.</p>
Noktalama işaretlerini doğru yazabilme ve yerinde kullanabilme.	Noktalama işaretleri	<p>Kavramlar: Nokta/Virgül/Kısa çizgi Tırnak işareti/İki nokta/Kesme işareti</p>	<p>Satır sonuna sığmayan kelimeleri hecelere doğru ayırma uygulaması yapılır.</p> <p>Noktalama işareti verilmeyen cümlelerden veya bir metinden gerekli noktalama işaretlerini kullanmaları istenir.</p>	<p>-Noktalama işaretlerini cümle içinde doğru yazar ve kullanır.</p>

OKUMA VE YAZMA

EDEBİYAT

Sıra numarası	Öğrenme Kazanımları Öğrenci, şunları yapabilecek:	Konu ve Terimler/Kavramlar	Aktiviteler ve Yöntemler	Değerlendirme Standartları Öğrenci, şunları yapabilir:
	<p>Akıcı okuyabilme; Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanıyabilme; <i>Okuma materyallerindeki içindekiler, sözlük ve kaynakça bölümleri tanıtılarak kısaca işlevlerine değinilir.</i></p> <p>Noktalama işaretlerine dikkat ederek okuyabilme; Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okuyabilme.</p>	<p>Akıcı okuyabilme Kavramlar: Metnin Temel Bölümleri Vurgu Tonlama Telaffuz Okuma stratejileri Metin türleri Metnin konusu Metnin ana fikri/ana duygusu Metindeki hikâye unsurları Şekil, sembol ve işaretlerin anlamları Yazılı yönergeler Tablo ve grafikleri okuma</p>	<p>Aktiviteler: Okuma materyallerindeki içindekiler, sözlük ve kaynakça bölümleri tanıtılarak kısaca işlevlerine değinilir. Okuma etkinliklerinde her derste noktalama işaretlerine dikkat ederek okumaya dikkat ederek okumalı, okutulmalıdır. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okuma etkinlikleri düzenlenir. (Bu kazanımlar her etkinlikte değışl de yeri geldikçe öğrenciler uyarılır varsa gereken uyarılar, bilgi veya talimatlar verilir. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur. Öğrencilerin sesli, sessiz ve tahmin ederek okuma yapmaları sağlanır.</p>	<p>-Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanır. -Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur. -Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur. -Tablo ve grafiklerde yer alan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.</p>
	<p>Okuduğu edebi eserler hakkında izlenimlerini, düşüncelerini, tutumlarını ve duygularını anlatabilme.</p>	<p>Edebi eserin okunması Kavramlar: Düşünce Duygu Tutum</p>	<p>Erişebilir eğitim-öğretim yazılımlarını kullanmaları istenir. Edebi eserleri karşılaştırır (metin ve çizim arasındaki farkı kavrama, yazar adı ile karşılaşma, anlamını anlama). Dinlediği konuya göre, resimleri/çizimleri sıralanır. Duyguları ifade ediyoruz oyununu oynamaları istenir. Konuşma etkinliği: Masalın adı nereden kaynaklanıyor, araştırma etkinliği yapılır. ... gibi olmak istiyorum (eserde geçen kahramanın resmini yapma ve hakkında konuşma yürütme) yazı yazma etkinliği yapılır. T-tablo” pozitif ve negatif kişi karakterini çizerler. Eserdeki konuya bağlı kalarak senaryo yaparlar ve baş kahramanı canlandırırılar.</p>	<p>-Okunan edebi eserde yazar kavramın ne olduğunu bilir. -Okuduğu veya duyduğu konu/içerik hakkında duygularını ifade eder. -Okuduğu konuda beğendiği ve beğenmediği bölümleri söyler. -Metinde geçen olayların yerini fark eder. -Metindeki olay serisini kavrar ve açıklamalarda bulunur. -Metinde verilmiş mesajı (konuyu) anlar. -Baş kahramanı ve yardımcı kahramanları ayırt eder. Kişiler/karakterlerin özelliklerini açıklar.</p>

			Konuşma: dinlediğimiz veya okuduğumuz eserin beğendiğimiz ve beğenmediğimiz yönlerini açıklamaları istenir.	-Olumlu/pozitif iyi karakterlerin yönlerini kullanarak kendinde tanımaya çalışır.
Kısa edebi eserleri anlayarak okuyabilme için beceri kazanabilme.	Anlayarak okuma Etkin okuma Kavramlar: Kısa edebi eser Beceri kazanma Yabancı kelimeler		Bilinmeyen kelimeleri anlamaya çalışırlar. Dört açıdan oluşan sözlük (okuyorum, buluyorum, çiziyorum ve yeni kelimeyi kullanıyorum) etkinliği yapılır. Okunan metin hakkında konuşmalara katılırlar. “şeritleri yapıştırma” (şeritler halinde kesilen metni, doğru şekilde sıralama) etkinliğine aktif bir şekilde katılır. Olayları tahmin etmelerini istenir. Düşünüyorum ki... (okunan konuya bağlı kalarak cümle tamamlama oyununu oynar) oyunu oynanır. Oyun: Bende soru sormak istiyorum (konu hakkında soru sorar); “Hikayenin yıldızı” (yıldızın her köşesinde konuyla ilgili sorulan soruya cevap vermeye çalışırlar.	-Metinde karşılaştığı bilinmeyen (yabancı) kelimelerin anlamını sorar. -Okunan kısa metin hakkında yöneltilen sorulara cevap verir. -Okuduğu kısa metin hakkında konuşma yürütür. -Okunan metin hakkında sorular sormaya çalışır.
Kısa içerikli metin ve konuları yazılı olarak anlatabilme; Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayatından olaylar yazabilme.	Hayal Mantık Kavramlar: Kısa içerikli metinler Günlük olaylar Yeni Kelimeler		Aktiviteler: Günlük olaylar, aile ve okul içinde yaşananlar, izledikleri ve başka izlenimler hakkında yazı yazmaları istenir. Mantıksal bütünlükle yazı yazmaları istenir. İzlenim ve deneyimlerine dayalı yazılar yazarlar. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazarlar.	-Yazılı anlatmalarda olayları oluş sırasına göre anlatır. -“Olayları sırala” etkinliği yaptırılabilir. -Yeni öğrendiği kelimeleri yazılarında kullanır. -Konu dışına çıkmadan yazar. -Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an ve buna benzer ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar. -Masal, hikâye, fıkra ve ya filmi tekniğine göre uygun anlatır.
<i>Edebiyat:</i> Edebî türlerini kavrama ve tanıyabilme (nazım ve nesir);	Edebi Türler Kavramlar: Destanlar		Aktiviteler: Masal, hikâye ve fıkra tekniğine uygun anlatımlarda bulunmaları istenir.	-Türklerin sözlü edebiyatına özgü türleri tanır.

	Sözlü Edebiyatı kavrayabilme.	Halk hikâyeleri Türkü Bilmece Ninni Mani Ağıt Efsaneler Atasözü ve deyimlerin hikâyeleri		-Türklerin sözlü edebiyat geleneğinin toplumsal işlevini fark eder. -Türklerin sözlü edebiyat ürünleriyle kendi kültürüne özgü sözlü edebiyat ürünleri arasında ilişki kurar. -Masal, hikâye, fıkra, şiir, şarkı tekerleme tiyatro vb. edebi örneklerine aynı oranda ilgi duymalarına özen gösterir.
	Sözlü (Halk) edebiyatı ürünlerinden Epik şiiri ile Lirik şiirlerini tanıyabilme; Şiirde dize ve dörtlüğü ayırt edebilme; Nazımda vezin – hece veznini örneklerle kavrayabilme; Nazımda ahenk ve ritmi sezebilme; Nazımda kafiyeyi kavrayabilme.	Sözlü (Halk) edebiyatı Kavramlar: Lirik Epik-destan Dize Dörtlük- Kıta Ölçü – Vezin Ahenk Ritim	Aktiviteler: Lirik şiir söyleme etkinliği yapılır. Şiirdeki motiflere göre lirik şiiri ayırt etmesi istenir. Şiirde ana duyguyu belirleme etkinliği yapılır. Hecelerdeki vurgu, uzunluk, yükseklik gibi ses özelliklerini, duraklarının düzenli bir şekilde tekrarlanması olan ritmi hissetmeleri istenir.	-Nazım türün ne olduğunu tanıır. -Epik şiirin özelliklerini kavrar ve tanıır. -Epik şiirinde temel konu ne olduğunu bilir. -Lirik şiirdeki temel duygu ve konuyu saptar. -Şiirdeki motiflere göre lirik şiiri ayırt eder. -Epik ve lirik şiiri arasındaki farklılıkları ayırt eder. -Şiirde dize, şiirde dörtlük – kıta, şiirde ölçü (hece vezni-yedili, sekizli, onbirli, onikili ... hece dizeleri kavrar. -Şiirde kafiyenin oluşmasını sağlayan eş sesli kelimeleri ayırt eder. -Kafiye çeşitlerini (yarım kafiye, tam kafiye, cinaslı ve zengin kafiye) bilir. -Ritim ve kafiyeyi ayırt eder.
	Yazılı Edebiyatı öğrenebilme.	Yazılı edebiyat Kavramlar Orhun Anıtları	Aktiviteler: Şiir, edebi metnin türünü dikkate alarak inceleme yapmaları istenir.	-Türk edebiyatından seçtiği bir eseri dönemi açısından değerlendirir.

		Şiir ve nesir geleneği Seçkin eserler-isimler	Edebi metnin konusunu, ana fikrini belirleme etkinlikleri yapılır. Edebi metinde hikâye unsurlarını belirlerler (olay, kişi, yer, zaman) açısından değerlendirmeleri istenir.	-Türk edebiyatı dönemlerini temsil eden bir isim ve eseri hakkında bilgi verir.
	Halk edebiyatı kısa türlerinden: atasözleri, tekerlemeler ve bilmeceleri kavrama ve tanıyabilme; Sanat değeri olan (hikâye-öykü, roman, tiyatro, fabül ve bilim-kurgu) eserlerinin temel özelliklerini tanıyabilme ve ayırt edebilme; Fıkranın tanımı Halk tiyatrosundan örnekleri tanıyabilme;	Halk edebiyatı kısa türleri Kavramlar Fıkra Halk tiyatrosu Atasözleri Deyim Tekerleme Bilmece Öykü Masal Roman	Aktiviteler: Eğlenmek için fıkra, tekerleme veya bilmece okuma veya söyleme etkinliği yapılır. Okunulan metindeki mizahi öğeleri ayırt ederler. Mizah duygusunun gelişmesi için abartma, taşlama ve tersini söyleme yollarıyla değişik etkinlikler yapılır. Belirlenen bir deyim veya atasözü hakkında açıklama yapmaları istenebilir. “Atasözünü Bul” etkinliği yapılır. Bir metnin giriş, gelişme ve sonuç kısımlarına ait karışık olarak verilen paragrafları sıraya koymaları istenebilir. Okuduklarının ana fikrini dikkate alarak kendi kelimeleriyle özetlemesi yapılır.	-Okunulan metni özetler. -Halk fıkralarının tanımını ve özelliği Halk fıkralarından tanınmış Nasrettin Hoca fıkralarını tanıır. -Atasözlerin tanıır. -Öykü ve roman arasındaki farklı ayırır. -Edebi metindeki anlatış tarzı: Monolog ve diyalog nedir bilir.
	Bilgi, duygu ve düşüncelerini sunmak amacıyla bilişim teknolojilerinden yararlanabilme.	Bilgisayar Teknoloji Sosyal medya Medya kültürü Kavramlar: Bilişim teknolojileri	Aktiviteler: Bilgisayardan yararlanarak poster hazırlattırılır. Farklı edebi eserler hakkında bilişim teknolojilerini kullanarak bilgi sahibi olmaları istenebilir. Farklı konular hakkında araştırma yapmak ve bilgi toplamaları istenebilir.	-Bilişim teknolojilerden yararlanarak bilgiye ulaşır.
	Dijital ve medya konularını güvenli ve seçici bir şekilde kullanabilmesi için beceri kazanabilme; Yaşına uygun dijital çocuk konularını kullanabilme.	Dijital ve medya Bilişimin güvenli kullanılması Teknoloji Kavramlar: İletişim Etkileşim Güvenlik	Erişebilir eğitim-öğretim yazılımlarını kullanır. Konuşma yürütme ve müzik dinleme aktiviteleri yapılır. Güvenli ya da güvenli olmayan dijitalleştirilmiş medya içeriğinin seçici ve güvenli kullanımı için her doğru ifadeye işaret yapma etkinlikleri yapılır.	-İzlediği TV konularında yaşına uygun olanları bilir ve olumsuz/yasak olan konular için verilen akıllı işaretleri/sembolleri bilir. -Estetik değeri olan müzikleri dinler.

			Dijital içeriğin kullanılmasının olumlu ve olumsuz etkileri hakkında tartışma yürütür. İllüstrasyon/resimlerle bezeme: “Ben ve Bilgisayar” etkinliği yapılır. Yaşa uygun dijital içerikli aramalar yapılır.	- Yaşına uygun dijital konular hakkında araştırma/inceleme yapar (ebeveyn/veli/öğretmen gözetimi altında). - Öğrenmenin kaynağı olarak farklı medya araçlarını kullanır. - Yaşına uygun dijital konular hakkında araştırma/inceleme yapar (ebeveyn/veli/öğretmen gözetimi altında);
--	--	--	---	---

TÜRK KÜLTÜRÜ

Sıra numarası	Öğrenme Kazanımları Öğrenci, şunları yapabilecek:	Konu ve Terimler/Kavramlar	Aktiviteler ve Yöntemler	Değerlendirme Standartları Öğrenci, şunları yapabilir:
	Türk kültürü ve medeniyetine dair unsurları tanımayabilme; Türk kültürü ve medeniyetinin evrensel kültüre katkılarının farkına varabilme; Kültürlerarası duyarlılığa ve kültürlerarası iletişim becerisini kavrayabilme.	Birey, Toplum ve millet Medeniyet Kültür Kültürel kimlik Kültürel miras Kültürlerarası duyarlılık Kültürlerarası iletişim ve etkileşim Kavramlar: Miller Kültür Kimlik miras duyarlılık iletişim etkileşim	Aktiviteler: Her temada ele alınacak konulara uygun hazırlık çalışmaları planlanmalıdır. Ders materyalinde sunulan içerik ve kazanımları karşılayan farklı türde etkinliklere yer verilmelidir. Materyaldeki etkinliklerin bireysel ve grup çalışmasına uygun olmasına özen gösterilmelidir. Dersin içeriğini oluşturan unsurların, öğrencilerin kendi kültürleriyle ilişki kurmalarına imkân tanıyan bir bakış açısıyla belirlenmesi gerekmektedir.	- Kültür ve medeniyete ilişkin temel kavramları açıklar. - Kültür ve medeniyete ilişkin kavramları olay ve olgular üzerinden tartışır.
	El işi sanatının Türk kültürü için önemini açıklayabilme ve tanımlayabilme;	Sanat: Ebru sanatı; Kavramlar: sanat, gelenek, kültür, ebru, tezhip, minyatür sanatı dantel, örgü, resim yapma, süsleme, dekorasyonlar, dokuma; naif sanat,	Aktiviteler: Öğrenciler ebru sanatı için bir taslak hazırlarlar (örneğin, ebru sanatında kullanılan malzemeler).	- Eski Türk sanat el işlerinden örnekler verir. - Eski Türk sanat el işleri (nakış, dantel, örgü, ipek ve pamuk üzerine resim yapma, ebru

<p>Ebru sanatını ve ebru sanat alanındaki sanatçıları tanıyabilme.</p>	<p>sanat okulları, Ebru sanatının Türk kültüründeki yeri ve önemi.</p>	<p>Öğrenciler, Ebru sanatının Türk kültüründeki yeri ve önemi hakkında bilgi sahibi olurlar. Öğretmen, ünlü ebru sanatçıları hakkında bilgi verir.</p> <p><i>Proje çalışması:</i> Önerilen aktiviteler grup çalışmaları şeklinde gerçekleştirilir. Konu, herhangi bir sanat dalından el işi denemek isteyen öğrencilere yöneliktir; öğrenciler hangi el işini ve ürünü yapacaklarını kendileri seçerler (nakış, dantel, örgü, ipek ve pamuk üzerine resim yapma, ebru, çini sanatı vb). Sonunda, öğrenciler sanat eserlerini diğer öğrencilere, öğretmenlere ve velilere sunmalıdırlar.</p>	<p>sanatı, keçe yününden süs eşyaları yapma, çini boyama vb.) ile ilgili gerçekler ve ilginç bilgiler sunar ve bu el işlerinin Türk kültürü için önemini açıklar.</p> <p>-Ebru sanatını tanıır ve ebru sanatıyla uğraşan sanatçıları öğrenir.</p> <p>-Türkiyede'ki ebru sanatıyla ilgili gerçekleri ayırt eder ve ebru sanatıyla uğraşan sanatçılar hakkında bilgi sahibi olur.</p>
<p>Edebî/standart dilin toplum yaşamı ve kişisel gelişim için önemini açıklayabilme;</p> <p>Türklerde edebî dilin gelişimi/tarihi hakkında temel bilgileri sunabilme;</p> <p>Türk halk dili ve Türk edebî dili kavramlarını ayırt edebilme.</p>	<p>Türk Edebî Dilinin Tarihi</p> <p>Türk edebî dilinin tarihini, kökenini ve gelişimini anlama.</p> <p>Kavramlar: Türk halk dili, eski Türkçe, halk konuşması, lehçe, edebî dil, eski Türkçe, Türk edebî dilinin tarihi, Türk dili.</p>	<p>Aktiviteler:</p> <p>Öğretmen, renkli tebeşirlerle dil ağacını çizer. Türk dilinin hangi dil ailesine ait olduğunu belirtir. Türk dilinin lehçeleri hakkında kısa bir genel bilgi sunar. Öğretmen, öğrencilerle yaptığı konuşmalarda Türk dilinin özelliklerine dair sorular sorar. Bu bilgilere dayanarak, öğretmen, Türk dil tarihi hakkında bilgi verir. Öğretmen, birkaç öğrenciyi seçip Türk dilinin özellikleri hakkında sunum yapmalarını ister. Sınıftaki diğer öğrenciler ise dil aileleri hakkında sorular hazırlarlar. Böylece sunum yapan öğrencilere soruları sorup üzerinde tartışırlar.</p> <p>Öğretmen konu hakkında daha detaylı bilgi verir. Öğrenciler ise temel bilgileri defterlerine yazarlar.</p> <p>Türk dilinin gelişimindeki dönemler incelenir ve tartışılır. Türk dilinin özellikleri özetlenip bilgiler tekrarlanır.</p>	<p>- Toplum yaşamı ve kişisel gelişim için edebî dilin önemini tanıır ve değerlendirir.</p> <p>- Öğretmenin yardımıyla Türk edebî dilinin tarihini, kökenini ve gelişimini tartışır.</p> <p>- Bağımsız olarak Türk edebî dilinin tarihini, kökenini ve gelişimini değerlendirir ve kendi görüşlerini ortaya koyar.</p> <p>- Öğretmenin yardımıyla Türkçenin lehçelerini belirtir.</p> <p>- Bağımsız olarak Türkçenin lehçelerini belirtir.</p> <p>- Seçilmiş metinlerde Türk halk dilini ve Türk edebî dilini ayırt eder.</p> <p>- Türk halk dilini ve Türk edebî dilini ayırt eder ve değerlendirir.</p>

	<p>Türk kültürüne ait önemli ressamlar ve eserleriyle tanışabilme.</p>	<p>Türk Resim Sanatı Önemli Türk ressamlarının kimliklerini ve eserlerini tanıma. Kavramlar: ressam, resim sanatı, sanat, kültür, Türkler.</p>	<p>Aktiviteler: Öğretmen, öğrencileri tanınmış Türk ressamlar ve eserleri ile tanıştırır. Öğrenci aktiviteleri, en ünlü Türk resim eserlerini tanıma, kişisel sanatsal deneyimleme ve resim sanatının açıklanması içerir. Farklı dersler arasındaki ilişki, öğrencilerin araştırmacılar, yaratıcılar ve icracılar olarak katılabileceği birçok etkinlik için bir temel olabilir. Öğrencilerin sanatsal ve görsel olarak kendilerini ifade etmeleri teşvik edilmeli ve kendi yaratıcılıklarını sergilemenin en uygun yollarını bulmalarına yardımcı olunmalıdır. Eser ve ressam seçiminde ana kriter, eserin öğrenci yaş grubuna uygunluğudur.</p>	<p>-Türk kültürüne ait ressamları ve eserlerini tanıır. -Türk kültürüne ait ünlü ressamların hayatı ve eserleri hakkında bilgiler sunar.</p>
	<p>Mimar Sinan'ın Türk kültürü ve tarihi için önemini açıklar ve onun hayatı ve çalışmaları hakkında bilgi kazanabilme; Mehmet Akif Ersoy'un Türk kültürü ve tarihi için önemini açıklar ve onun hayatı ve çalışmaları hakkında konuşma yürütebilme.</p>	<p>Mimar Sinan'ın hayatı ve çalışmaları hakkında bilgi edinme. Kavramlar: Mimar Sinan, Mehmet Akif Ersoy, bilim, kültür, tarih, Türkler. Örnekler: "Süleymaniye Camii"- Mimar Sinan; "İstiklal Marşı" –Mehmet Akif Ersoy.</p>	<p>Aktiviteler: Öğretmen, öğrencilere Mimar Sinan ve Mehmet Akif Ersoy'un hayatını ve çalışmalarını biyografiler aracılığıyla tanıtır ve onların Türk ve dünya bilimine, kültürüne ve tarihine katkılarını vurgular. Sınıf etkinlikleri: Öğrenciler, Mimar Sinan ve Mehmet Akif Ersoy'un biyografilerinden alıntılanan parçalarda bilinmeyen kelimeleri altını çizer veya verilen kelimelerle hazırlanan boşluklu metinleri tamamlar gibi egzersizler yaparlar. Proje çalışması: Önerilen etkinlik, öğrencilerin grup halinde çalıştığı bir proje üzerinedir. Öğrenciler, Mimar Sinan ve Mehmet Akif Ersoy hakkındaki bilgilerini sunacakları bir proje tasarlarlar. Her öğrencinin sınıfta Mimar Sinan ve Mehmet Akif Ersoy'un hayatı ve çalışmalarıyla ilgili en az bir bilgi, gerçek veya ilginçlik paylaşması çok önemlidir. Grup, koşullar ve çalışma grubunun isteğine bağlı</p>	<p>-Mimar Sinan ve Mehmet Akif Ersoy'un hayatı ve çalışmaları hakkında konuşur. -Mimar Sinan ve Mehmet Akif Ersoy'un Türk ve dünya bilimine, kültürüne ve tarihine katkılarının önemini kendi görüşlerini belirterek ifade eder; -Mimar Sinan ve Mehmet Akif Ersoy'un hayatından ve çalışmalarından anekdotlar, ilginçlikler, gerçekler gibi öğeleri aktarır.</p>

			olarak, poster, PowerPoint sunumu gibi yöntemlerle proje üzerinde çalışabilir.	
	Farklı kültürel-sanatsal konular olaylar hakkında bilgi kazanabilme.	Kültür ve sanatsal konular Kavramlar: Türk Tiyatro ve Sineması Geleneksel Türk tiyatrosu (Karagöz, Meddahlık gibi) Modern tiyatro Türk sineması Türk dizi filmleri	Aktiviteler: Tiyatro ve sinema ziyaret etme (içeriğe bağlı olarak), kukla hazırlama etkinliği yapılır. Rol yapma: En sevdiği favori karakterin rolü. Dramatizasyon için köşe hazırlama yapılır. Tiyatroda izlenen tiyatro ve kukla oyunlarındaki izlenimleri hakkında konuşma yürütülür. El kuklası, eldiven kuklası, gölge kuklalarından yararlanarak diyalog yapma ya da hikaye anlatır.	-Kukla gösterisinin ne olduğunu bilir. Tiyatro temsilini, kukla gösterisinden ayırt eder ve aralarındaki farkı bilir. -Türk tiyatro geleneğinin belirgin özelliklerini bilir. -Türk sinema geleneğini, Türk filmlerinden örnekler vererek açıklar. -Seçtiği bir Türk dizisine/filmine yönelik görüşlerini bildirir.

DİDAKTİK ÖNERİLER

"Türk Dili ve Kültürü" dersi, seçmeli derstir. Dersin öğretim planlaması, verilen öğretim programı ile uyumlu hale getirilmelidir. Bu, tüm tematik alanların içeriğinin tamamen kapsanması gerektiği anlamına gelir (Dinleme ve Konuşma, Okuma ve Yazma, Türk Kültürü). Türk Dil ve Kültürü dersinin kapsamını ifade eden saat sayısı belirlenirken, dersin uygulanacağı okuldaki çalışma koşulları, öğrencilerin eğitim ihtiyaçları ve olanakları göz önünde bulundurulmalıdır. Öğretim planlamasında, içeriklerin gerçekleştirilmesi için önerilen sürelerin yanı sıra önerilen başarı seviyeleri de dikkate alınmalıdır. Bu programdaki tüm içerikler tematik olarak ilişkilidir, bu da öğretim sırasında bunların birleştirilmesi olasılığını sunar. Öğretim içeriğini ifade etmek ve formüle etmek için kullanılan dilbilimsel ve edebiyat teorik terimler sadece öğretmene yöneliktir, çünkü öğrenciler Türk standart dilinin, edebiyatının ve kültürünün bu öğrenme düzeyinde kavramları tanıyıp açıklamalıdır, ancak tanımlamamalıdır.

Dinleme ve Konuşma tematik alanı, öğrencilerin hikaye anlatma ve açıklama yapma yeteneklerini kazanmalarını öngörür. Öğretmen, öğrencilere bu dil ifadelerini ayırt etmeyi ve özellikle bu öğrenme düzeyinde en karmaşık olan açıklama yapmayı öğretmek için iyi hazırlanmalı ve öğrencilere tanımladıkları şeyi yerini saptama, fark etme ve ayırma alışkanlığı kazandırmalıdır. Ayrıca, iletişimde açıklama yapma becerilerini kalıcı hale getirmek için sözlü ve yazılı açıklama egzersizleri yapılması önerilir. Okuma ve Yazma tematik alanı, Türk dili ve edebiyatı alanlarındaki içerikleri kapsar. Bu alanın en önemli hedeflerinden biri, öğrencilerin Türk standart dilinde daha iyi ifade edebilmelerini sağlamaktır, bu nedenle daha fazla saatin yazılı ifadeye ayrılması önerilir. Dil alanındaki içerikler aracılığıyla, öğrenciler kelime türleri ve kategorileri (isimler, sıfatlar, zamirler, fiiller, edatlar; yani cins, kişi sayısı, hâl, durum), basit cümle yapısı (özne, yüklem, doğru ve dolaylı nesne ve zarfı tanımlamak ve bu bilgileri uygulamak gibi) ve Türk standart dilinin yazım normuna uygunlukla ilgili dilbilgisel kuralları öğrenmelidirler. Bu seviyede, dil oluşturma ve formel mektup yazma içerikleri de kapsamaktadır. Türk Kültürü Tematik Alanı içerikleri aracılığıyla, öğrenciler Türk kültürünün çeşitli yönleriyle tanışmalıdır: tarih, halk geleneği ve sanatı. Bu nedenle, öğretmenin bu içerikleri sunarken iyi hazırlanması gereklidir, böylece öğrenciler mümkün olduğunca çok bilgi edinir ve bu bilgileri diğer öğretim konularıyla ilişkilendirirler. İyi hazırlık yanında, bu dersler için öğrencilerin bu içerikleri interaktif pratik öğretim yoluyla öğrenmeleri, örneğin projeler, drama performansları, yarışmalar, bilgi yarışmaları vb. aracılığıyla teşvik edilmesi önerilir.

Etkinlikler ve yöntemler sütununda verilen örneklerde, öğrencilerin öğrenim materyali miktarını belirleme gerekliliği göz önünde bulundurulmuş ve buna göre eğitim başarı kriterleri tanımlanmıştır. Soruların, taleplerin ve görevlerin formülasyonunda, temel ve üst düzey bilgi seviyelerinin (analiz, sentez, genelleme ve uygulama) tanımlanması da önemlidir. Türk dilinin öğrenilmesinde öğretmenlerin kılavuz olarak kullanabileceği tematik alan çerçeveleri, öğrencilerin kelime dağarcığını genişletmeleri ve öğrenim yaşlarına uygun örnek egzersizlerle çalışmaları için önerilmiştir. Türk Dili ve Kültürü Dersi Öğretim Programı çerçevesinde uygulanacak ders konularının hedef kitleye Türk kültürü ve medeniyetinin (sanat, edebiyat, tarih, coğrafya vb.) tanıtılması böylece kültürel öğrenme yoluyla kültürlerarası etkileşimin sağlanması amaçlanmaktadır. Program, bu yönüyle Öğrencilere kültürlerarası boyutta hedef kültür ile kaynak kültür arasında ilişki kurma yeterliği kazandırmayı ve öğrencilerin kültürlerini muhafaza ederken bir diğer kültürün özellikleriyle tanışmasına aracılık etmeyi hedeflemektedir. Birey, toplum, millet, kültür, medeniyet, kültürel kimlik, kültürel hafıza, kültürel miras, kültürel farkındalık, kültürel duyarlılık, kültürlerarası iletişim ve etkileşim vb. Türk müziği ve çeşitleri, Türk çalgıları, ünlü müzisyenler, halk oyunları, sanat dönemleri, geleneksel Türk süsleme sanatları (ebru, hat, minyatür, çini vb.), resim sanatı ve ünlü ressamlar, geleneksel Türk tiyatrosu (Karagöz, Meddahlık vb.), modern tiyatro, Türk sineması, Türk dizi filmleri vb., geleneksel Türk evinin yapısı ve özellikleri, Türk İslam mimari geleneği, Türk İslam mimarları, Türk İslam mimari eserleri, vb. Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır.

Öğretim, her öğrencinin sözlü (ve yazılı) ifade yeteneğini geliştirmesi için daha fazla zaman harcamasını sağlama olasılığına dayanmalıdır, bu da öğrencinin Türk standart dil sistemini iyi kavrayabileceği anlamına gelir. Öğrenciler arasında Türk dili konusundaki farklar belirgin olduğundan, bireysel çalışmaya uygun bir yaklaşım çok önemlidir. Öğretmen, uygun baskılı öğretim materyalleri, ses ve video materyalleri, haritalar, fotoğraflar, resimler, illüstrasyonlar, uygulamalar, sunumlar ve diğer öğretim araçları ve yardımcılarıyla öğrencileri motive etmeye çalışmalıdır.

YILLIK DERS FONU İÇİN ÖNERİLER: Yılda 72 saat, haftada 2 saat.

- Dinleme ve Konuşma - 12 saat
- Okuma ve Yazma - 52 saat (Dil - 28 saat ve Edebiyat - 24 saat)
- Türk Kültürü - 8 saat

ÖĞRETİM ARAÇLARI:

- Türk Dili ve Türk Kültürü dersi için hazırlanmış çalışma kitabı veya ders kitabı.
- Sözlükler ve ansiklopediler.
- İnternet ve eğitim yazılımları.
- Çocuk dergileri.

Оценување на постигнувањата на учениците

Öğrencilerin Bilgi ve Becerilerin Ölçme ve Değerlendirilmesi

Programda belirlenen kazanımların gerçekleşip gerçekleşmediği, gerçekleşiyse ne ölçüde gerçekleştiği, gerçekleşmediyse nelerin yapılması gerektiği değerlendirmenin kapsamı içindedir. Değerlendirme çeşitli amaçlar için yapılmaktadır. Türkçe ve Türk kültürü dersinde birbirinden farklı seviyelerdeki öğrenciler aynı sınıfta bulunduğu için öncelikle onların seviyelerinin belirlenmesi önem taşımaktadır. Bu amaçla yeni öğrenmelerin temelini oluşturan bilgi ve becerilerdeki eksikliklerin tamamlanması amacıyla öğrenme ve öğretme sürecinin başında öğretmen öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemelidir. Sürekli değerlendirme, öğrenme gücünü çeken öğrencilerin ilerleyişlerinin tespiti için de önemlidir. Sonuçların değerlendirilmesi zorunludur ve yasal normlara uygun olarak yapılır. Öğrencilerin ilerlemesi ve değerlendirilmesi, öğrencilerde gerçek bilgilerin kalıcı olması ve derinleşmelerini teşvik edecek durumunu göstermek amacıyla sınıf okuma yılı boyunca sürekli izlenir ve sürekli olarak gerçekleştirilir. Programın değerlendirilmesi Türkçe olarak ve yapısına uygun sözlü ve yazılı olarak değerlendirmesi yapılır. Sözel soruları cevaplamak, soru sormak (öğrenciler tarafından) ve kısa diyaloglar oluşturmaktadır. Türkçe dersini gören öğrencilerin gelişimlerinin izlenmesinde öğretmen gözlemleri büyük önem taşımaktadır. Bu sadece bilişsel becerilerin değil, psikomotor ve duyuşsal becerilerin (sorumluluklarını yerine getirme, iş birliği yapma, çevresindeki kişilere saygılı davranma, etkinliklere aktif katılma, çaba harcama vb.) gözlemlenmesine imkân sağlayan ölçütlere de yer verilmelidir. Formal değerlendirme sürecinde alternatif süreç temelli ölçme yaklaşımına dayandırılarak oluşturulan sınıf içi ve dışı tekniklerin yanı sıra yazılı ve sözlü sınavlar, ev ödevleri ve sınıf içi/dışı projeler de uygulanmaktadır. Bu ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrencilerin dil öğrenme etkinliklerini hem süreç hem de sonuç odaklı ölçme yaklaşımlarıyla ele almaktadır. Öğrencilerin beklenen ölçme ve değerlendirme standartlarını karşılamasını sağlamak için öğretmen, öğretim ve öğrenim sırasında öğrencilerin etkinliklerini sürekli olarak izler ve her öğrencinin ilerlemesi hakkında bilgi toplar. Bir konu işlenirken yazılı enstrüman (araç), olarak Türk alfabesinin (baskılı ve el yazısı harflerle) kavrama ve benimseme çalışmaları tercih edilmelidir.

Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır. Türk dili ve kültürü dersini gören öğrencilerin gelişimlerinin izlenmesinde öğretmen gözlemleri büyük önem taşımaktadır. Bu sadece bilişsel becerilerin değil, psikomotor ve duyuşsal becerilerin (sorumluluklarını yerine getirme, iş birliği yapma, çevresindeki kişilere saygılı davranma, etkinliklere aktif katılma, çaba harcama vb.) gözlemlenmesine imkân sağlayan ölçütlere de yer verilmelidir. Öğrencilerin beklenen ölçme ve değerlendirme standartlarını karşılamasını sağlamak için öğretmen, öğretim ve öğrenim sırasında öğrencilerin etkinliklerini sürekli olarak izler ve her öğrencinin ilerlemesi hakkında bilgi toplar. Etkinliklere katılım için öğrenciler, etkinliğin/görevin gerçekleştirilmesindeki başarı düzeyini gösteren geri bildirim alır ve iyileştirme yönergeleri verir (biçimlendirici değerlendirme). Her konunun öğrenimini tamamladıktan sonra öğrenci, ulaşılan değerlendirme standartlarının açıklaması şeklinde özetleyici bir değerlendirme alır. Özetleyici değerlendirme, bir bilgi testinde elde edilen

	<p>sonucun çeşitli biçimlendirici değerlendirme teknikleri aracılığıyla tespit edilen ilerleme değerlendirmesiyle birlikte bir kombinasyonu olarak gerçekleştirilir. Öğretim yılının sonunda, öğrenci sayısal bir özet notu alır.</p>
<p>Литература и други извори Literatür ve diğer kaynaklar</p>	<p>Eğitim ve Bilim Bakanı tarafından onaylanmış ders kitabı (programdaki etkinliklerin uygulanması için öğretmen el kitabıyla birlikte resimli kitap, basılı ve el yazısı harflerin ilk okunması ve yazılması bölümü), etkileşimli web sayfası, internet (eğitim yazılımı, web siteleri), mobil uygulamalar.</p>
<p>Институција/носител на програмата Kurum / Programı hazırlayan</p>	<p>Биро за развој на образованието / Eğitimi Geliştirme Bũrosu</p>
<p>Потпис и датум на донесување на наставната програма</p>	<p>бр. 08-8080/9</p> <p>17.9.2024 година</p> <p style="text-align: right;">Министерка за образование и наука Проф. д-р Весна Јаневска, с.р.</p> <hr style="width: 15%; margin-left: auto; margin-right: auto;"/>